

DOMOVINA

Izhaja 5., 15. in 25. dan vsakega meseca. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje vsakokrat po 10 kr. od garmond-vrste. Velja za celo leto 2 gld., za pol leta 1 gld., za četrt leta 50 kr. Naročnina naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celji.

Nazaj!

Nemški „šulferajn“ je imel dne 23. maja svoj letni občni zbor. Strobili in sešli so se znani nemški vodje, pod predsedništvom znanega dr. Weitlofa, ki ima glavno besedo šulferajnsko.

Znano je, kako na vse kripnje dela nemški „šulferajn“, da si zagotovi gmotno stanje. Vsa agitacijska sredstva, kar jih premore širni svet, so se že vporabila. Vplivalo se je na bolnike na smrtni postelji, da se v svojih testamentih spominjo šulferajnskega gladi, razstavile so se pušice na vseh mogočih mestih, pobira se vbogajme šulferajnsko pri vseh mogočih priložnostih, prosjači se v javnosti, prosjači pri zasebnikih, prirejajo se plesi in vse zapeljivosti tega sveta se vporabljajo, da bi se prilepil denar na šulferajnske limanice.

Tudi zunaj v Nemčiji vse skrbi, kar leze ino gre, za avstrijski „šulferajn“, in tisoče in tisoče nemških mark roma čez ograjo črnozihtih meja. Avstrijski nemški preroki hodijo čisto na ljubljani svoj berlinski dom, da tam tožijo o zatiranem nemštvu, o veliki slovanski povodnji, o neznanskih nevarnostih in prepadih, ktere odpira slovanska prodornost, da pogoltne nemški živelj.

In nazadnje, če sme že „šulferajn“ na vse kripnje polniti svoje žepe na kožo slovanstva, zakaj bi se potem ne smelo Slovence same pri-siliti, da plačujejo in podpirajo nemški „šulferajn“. Svet je strmel o nezaslišani predznosti, s katero je zahteval — „šulferajnu“ še prositi ni treba — od štajarskega in koroškega deželnega zbora zdadne podpore. Vsemu nemškemu poštenjastvu se je gnjusilo tako početje in reklo je kratko: ne!

In vendar v kljub vsemu temu naporu, v kljub vsej vsiljivosti in nadležnosti in v kljub vsemu moledovanju „šulferajn“ hira in peša.

Ne more mu pomagati niti zdravilo iz „rajha“, ki se temu zločestemu bolniku v toliki obilosti daje v obliki nemških mark.

In tako je bilo letošnje veliko šulferajnsko zborovanje napolnjeno milih tožba in jadikovanja. 10.000 je letos manj dohodkov kakor lani. Posebno žalostna pa je bodočnost.

V tekočem letu so že v prvih štirih mescih zaostali redni prispevki za 7000 za lansko dobo, letni doneski pa so se v tej mali dobi skrčili tudi že za 3000 gld.

Šulferajnski očetje so znali koj v začetku razvpiti in razglasiti svoje podjetje kot znamenito delo kulture in človekoljubja. Umevno je, da so s tem preslepili mnogokterega poštenjaka, da je veliko žrtvoval temu namenu.

A tudi nemškemu razumništvu in poštenjastvu se odpirajo oči, — da vedno bolj sprevi-di, kako „šulferajn“ pod krinko rodoljublja zakriva zgolj sovraštvo do sosednih narodov, da kuje zgolj samo rop na otroke tujih narodnosti, da si izrejuje moderne janičarje. Za napredek lastnega nemškega naroda in njegovega šolstva pa se niti ne zmeni.

Le pogledite, po gornjem Štajarskem, gornjem Koroškem, Avstrijskem se niti ne zmeni za katero šolo. Tudi nima nikjer svojih šol v teh krajih, in naj si bi bila tako živa potreba, tam „šulferajn“ ne najde rodoljubnega dela, ker nima lo-viti slovanskih otrok.

Nemško razumništvo tudi dobro spoznava, da vse šulferajnstvo ni nič drugega nego zgolj ognjišče in bojišče propadajoče lažiliberalne sodrge. Pod pretvezo šolskega podjetja se javlja

najljutejša strankarska agitacija. Sicer pa ves svet vé, da je „šulferajnu“ edina smer politično gospodovanje, sama vlada tega ne vidi ali noče videti.

Drugače bi ne mogel spodnje-avstrijski deželni namestnik prisostovati oficijelno pri takem zboru in se dal slaviti po takih nepoklicanih slaviteljih. Vendar pa se tudi tukaj kaže, da so se začela šulferajnska podjetja po svojej dejanskej ne vrednosti preso-jati, kajti namestnik Kilmansegg — si tokrat ni upal ali ni hotel spregovoriti — dasi je priznani pristaš liberalne stranke, kakor druge krati — lepih besedi v proslavo šulferajnskih namenov.

In nemška glasila so to z začudenjem povdarjala.

Pri tem zborovanju tudi ni bilo dunajskega župana. In zaradi tega so padala na prvega župana-namestnika dr. Lueggerja strupene besede. Celo v mestnem odboru ga je za to interpeloval neki odbornik šulferajnovce, a siromak jo je s „šulferajnom“ strašansko slabo skupil.

Dr. Luegger je na ves glas odgovoril, da „šulferajn“ ni naredba nemškega naroda, ampak samo lažiliberalne sodrge, da zasleduje „šulferajn“ politične smotre propadajoče politične stranke, s katero je ves svet v nasprotju in kateri bi on bil moral povedati, kar ji gre. Za to je pa „šulferajn“ lahko vesel, da župana ni bilo. Tudi ga „šulferajn“ niti povabil ni. To pa najbrž za to ne, ker so se ga na eni strani zbal, na drugi pa mu postavili past, rekše, če ne pride, pa bomo vdarili po njem, in dr. Luegger pride ob ves upliv na nemškem Dunaji. A dr. Luegger je mo-zato zavrnil šulferajnovce in ves Dunaj in vsi Nemci mu kličejo slavo. To je bila prava ob-

LISTEK.

Kako se vladajo narodi.

Da bivajo ljudje skupaj, morajo imeti neke zakone in vezi, po katerih se jim je ravnati, da spoštujejo drug drugega, da pripoznavajo last in posest bližnjika, da ločijo moje in tvoje. Ko bi ljudje takih zakonov ne imeli in se jih ne držali, bilo bi njih življenje kakor divje zverine, kjer močnejša stvar slabejšo zatira, bil bi neizogibljiv vsakdanji boj človeka proti človeku. Prve vezi ki vežejo človeka s človekom so naravne vezi. Celo živalim je položil Stvarnik nekaj takih vez, v njihovo življenje. Živali skrbijo z občudljivo skrbjo za svoje mlade, živali ene in iste vrste, recimo čebele, mravlje ali vrane živijo složno med sabo, dočim bi vsako drugo stvar, ki bi prišla v njih družbo preganjale ali celo pokončale. Ali ste že n. pr. videli kako se lastavice zaganjajo v jastreba! Če pa že pri neumni živini nahajamo take mir in red delajoče vezi, katerih se živali nevede trdno drže, so take vezi in zakoni tem bolj umevni pri človeku, kteremu je Stvarnik podaril razum in prosto voljo.

Seveda so tudi naravne vezi in naravni zakoni človeštvu obilnejši in mirnejši. Tem na-

ravnim zakonom pa pride na pomoč še naš razum, ki nam pravi, kar je tebi dobro, je dobro tudi bližniku, kar je tebi hudo, je hudo tudi bližniku, zatoraj ne želi bližniku, česar sebi ne želiš ali česar se za sebe bojiš.

Zakon razuma je, ki pravi človeški družbi, mi vsi imamo eden smoter, hočemo eno in isto doseči, braniti se proti krutemu napadalcu. Moči pojedinca so premale, ne zadostujejo, zatoraj se združimo, da zabranimo tuje nasilstvo, in varujemo svoje življenje.

Prva zveza človeštva je družina, katero vežejo krvne vezi, ktera brani svoje ude proti drugim družinam. Tekom časa narašča družina vedno večja, nastajajo v družini zopet nove družine, ktere se vse čutijo kot udje prve družine, kot ena celota. Tako je narasla iz družine občina, ktera se je v daljem teku svojega naraščaja in razvoja razširila v posebno deblo, in deblo zopet v narod. Da je vsak novi naraščaj ostal v bližini debla, iz kterega je izšel, je samo ob sebi umevno, umevno že zategadelj, da je lažje dobival pomoči, zavetja, zaslombe.

Prve vezi in prvi zakoni, kteri vežejo vsak narod, so tedaj naravne, krvne vezi.

Ko so se narodi vedno razširjevali in se oddalili od prve družine, iz ktere so izšli, izgubile so krvne in sorodne moči svojo prvotno moč,

vsako daljše koleno se je držalo bolj svojih poti, in pozabilo na prvotno sorodnost in krvno vez. Tem bolj so bile potrebne v takih razmerah vezi in zakoni, ktere jim je stavil razum, v zavesti istega smotra skupnih teženj. Tako so tedaj neke vezi, neki zakoni neogibno potrebni, da se vzdrži red in mir v človeški družbi. Seveda pa vsi ljudje niso enakovoljni spoštovati redu in miru. Sebičnost vedno zavede sebične ljudi, da kratijo pravice svojemu bližniku.

In zato je treba varuha redu in miru družinskega življenja, ki pazi da sebičneš ne škodi mirnim ljudem in kateri razsodi prepire med do tično družino ali večjo skupino.

Tako vidimo v obitelji očeta kot vzdržitelja miru, in če živi več obitelji skupaj v eni družini, kakor v starih časih, je navadno najstarejši, kteremu gre oblast nad družino.

Pri velikih skupinah pa ni bilo tako lahko najti najstarejšega, kteremu bi že po naravi njegovi osebnosti pripadalo vodstvo cele skupine in tukaj so si ljudje volili svojega voditelja, starosta, kneza, kralja itd. O izraelcih vemo, da jim je Bog dal Savlja za kralja in od tod ime, kralji cesarji po milosti božji.

Lahko je umevno, da je oblast in moč voditelja ali recimo kralja vedno rasla, posebno če je znal pogumno braniti svojo deželo, dobil si je

sodba „šulferajna“, in sicer, ker od župana bi tudi dobila nekoliko oficijelnega lica.

To so sama znamenja, ki šulferajnovcem živo kličejo: nazaj!

Vendar ničesar nam ni prezreti. Vsi nemški listi hvalijo nemške gospe in gospice, ki največ pripomorejo za obstoj „šulferajna“ in zato jim gre tudi vsa čast. Nemške gospe in gospice niso v položaju, da bi spoznale pravo smer „šulferajnov“. Misleč, da se tukaj žrtvujejo za blagor olike svojega naroda, da se žrtvujejo za človekoljubno smer, katero je podpirati z vsem ognjem in navdušenjem. One ne vedo, da se trudijo za delo turške vrednosti, za rop na deco slovansko in za moderno janičarstvo.

Koliko lepše in vzvišenejše delo je opravljati našemu ženstvu, ki ima delovati ne samo za oliko in razvoj naroda slovenskega, ampak ki ima braniti obstanek narodu svojemu, ki ima braniti domovino in najsvetejše svetinje pred ljutim sovražnikom ne zgodovinskega, ampak novodobnega, modernega turštva, ki ga je rodilo v svoji hudobnosti lažiliberalno nemštvo.

Videč s kakimi silami hoče uničiti nemški „šulferajn“ v službi lažiliberalizma slovenski živelj, nam je tem večja dolžnost, posvetiti vse svoje moči narodni obrambi in narodnemu protiboju, obraniti deco slovensko modernega janičarstva. In to bodi prva skrb rodoljubnemu našemu ženstvu in vsem slojem slovenskim.

Posebno pa se spomnimo ob tej priliki rodoljubne naše „družbe svetega Cirila in Metoda“, podpirajmo z istim ognjem in navdušenjem pravično in sveto stvar našega rodu, s katerim delajo naši nasprotniki vedoma ali nevedoma za nečloveške svoje nakane.

Z veseljem pa že zdaj lahko kažemo, naše pravično narodno šolsko podjetje procvita, vaše krivično propada in gre nazaj! —

Po isterskih volitvah.

Volitve za isterki deželni zbor so končane. Združenim Slovencem in Hrvatom se ni uresničilo nade, da si pribore še kaj novih poslancev, a tudi Italijanom se ni posrečilo, da bi s svojimi kandidati zmagali v kakem okraju, ki je bil doslej zastopan po našem poslancu. In vendar je vlada storila vse mogoče, da jim pomaga in da škoduje Slovencem in Hrvatom. Volilo se je po volilnih imenikih, kateri so bili popolnoma krivo sestavljeni in katerih si v večih občinah slovanski volilci niso smeli niti poprej pogledati, niti prepisati. In pri volitvah samih glasovali so tudi mrtvi, seveda za Italijane, mnogi glasovali so po večkrat, mnogih pa, ki so popolnoma opravičeni volilci, niso pripustili h glasovanju, ker bi bili glasovali za hrvatske ali slovenske volilne može. In okrajna glavarstva in njihovi k volitvam odposlani zastopniki, so mirno gle-

dali vse te nezakonitosti. Če semtertje, kedar je stvar bila vendarle nekoliko preočitna, so skušali protestovati, a to le na videz, kajti vedeli so uže naprej, da se dotična volilna komisija, ktera je bila vedno sestavljena edino le iz privržencev talijanaške stranke na njihove opombe ne bo ozirala.

Slovanski volilci pa v volilno sobo niti zaupnih moč niso smeli poslati, ter tako volitve niso mogli niti najmanje nadzirati. Le na ta način, in pa z nesramnim kupovanjem glasov, sama volitev v Kanfanaru, kateri voli 6 volilnih moč, je italijansko stranko stala nad 5000 gld., mogli so Italijani še za zadnjikrat zmagati v kmetskih občinah puljskega in poreškega okraja. Tudi ta dva okraja sta namreč v zadnjih letih jako napredovala v narodni zavesti, tako, da Italijani mej ljudstvom nimajo nikakega zaupanja več. Najbolj je k temu pripomoglo pošteno postopanje slovenskih poslancev Spinčiča in Laginje, ktera sta dejanski pokazala, da imata srce za narod, in da želita pomagati mu. Mnogo pa je k probujenju narodne zavesti pomagalo to, ker ljudstvo vidi, kako nemoralna in nesramna sredstva rabijo Italijani, da se vzdrže v vladi. Za sedaj se jim je to še enkrat posrečilo, ali ponosni ne morejo biti. Bolje je propasti, nego pa zmagati s takimi sredstvi. Taka nepoštena sredstva najbolj škodujejo tisti stranki, ktera jih rabi. Vsled teh volitev bo še nadalje talijanska stranka v isterskem deželnem zboru imela 21 hrvatska slovenska pa 9 zastopnikov. Tudi za naprej bo tedaj umetna večina, ktera zastopa komaj tretjino isterskega prebivalstva, gospodovala nad Slovani, kateri so v Istri vendar v toliki večini.

Kaj se to pravi, to dobro vemo posebno mi Slovenci na Štajerskem. Saj tudi nam brezobzirno gospodari nam sovražna večina, ktera se ne meni zato, da bi slovenskemu prebivalstvu koristila, ter pospeševala njegovo napredovanje v moralnem in gospodarskem oziru, temveč svojo moč brezobzirno zlorabi le zato, da kolikor mogoče zavira naš narodni razvitek. Vendar so isterski Slovani še na boljem nego mi.

Prvi imajo vsaj upanje, da se v nekterih letih vendarle mora spremeniti položaj, da si počasi vkljub vsem nasprotniškim zvijačam vendarle pribore večino tudi v deželnem zboru in da bodejo potem oni sami gospodarji v svoji hiši. Mi Slovenci na Štajerskem niti tega upanja nimamo. Da bi si mi v graškem deželnem zboru kedaj priborili večino, to ni mogoče, a ravno tako ne moremo upati, da bi večina, ktera vlada v tem deželnem zboru postala pravičnejša nam in našemu napredku. To upanje so res nekteri gojili, a po dogodkih, ki so se vršili v zadnjem zasedanju tega deželnega zbora in ki so naše poslance prisilili na izstop, mislimo, da ni več Slovence na Štajerskem, ki bi še gojil to prazno upanje.

vedno več veljave in imetja in je tudi med vsemi najbolj slovel.

Naravno je tudi, da je vsak tak voditelj knez ali kralj skrbel najprej za to, da se je prvenstvo in vodstvo ohranilo v njegovi rodovini, da mu je po njegovi smrti sledil sin v vseh oblastih in časteh in tako se je v teku časa ohranila najviša oblast v eni sami, po premoženju, slavi in oblasti odlikovani rodbini.

In tako najdemo pri vseh ljudeh prvi način vladanja po samo eni osebi. Samo eden je, ki ima braniti svoje podložne proti tujemu napadu in ki ima oblast dajati za vzdržanje občnega redu in miru tudi potrebne zakone, in ta eden je knez, kralj, pozneje cesar ali car ali kakor mu je že ime.

Ker tukaj eden vlada sam, imenuje se ta način vladanja, samovlada. Seveda eden sam ni mogel biti v celem državi navzoč, da bi delal red in mir in razsojeval prepire, za to si je izvolil pomočnike, ki pa so bili od njega odvisni, tako, da jih je vsak trenutek lahko odpustil. In ker je imel eden sam vso oblast nad svojimi podložniki v svojih rokah, za to je vladal dobro ali slabo po svojih lastnostih. Če je bil vladar dober in blag, izbiral si je dobre svetovalce, vladal je dobro in ljudstvo je bilo zadovoljno. Če je pa bil silovit, in slabim strastem pristopen, obdal se je s

slabimi svetovalci; potem pa gorje podložnemu ljudstvu, katero je bičal, lahko mučil s kamenjem in skorpionji, kakor se mu je ravno zljubilo.

Ljudstvo je takim grozovitežem dalo ime trinogi.

In ta zavest do samovlade vladarja poedinca je dosegla vrhunec s tem, da se je v osebi dotičnega samovladarja vtelesila država, kakor je to neki znamenit kralj, izjavil: država sem jaz.

Naravno je, da se je ljudstvo branilo grozovitih trinogov in jim na vse mogočne načine drlo njih moči z rok. Mnogokrat so ga umorili. Strup in bodalo jih je največkrat pokončalo. Pa kaj je to pomagalo? Komaj se je ljudstvo iznebilo enega trinoga, prišel je do vlade drugi, ki je ravno tako lahko zlorabljal svojo moč, kakor prvi, in je bil čisto hujši in grozovitejši od prvega.

Za to si je prizadevalo ljudstvo, omejiti moč svojega vladarja. In ko mu je postavilo nekatere meje, jih je vedno razširjevalo. Kako je pa ljudstvo moglo omejiti vsemoč vsemogočnega vladarja?

Vsak človek pride večkrat v stiske. In čem višjega stanu je, tem večje stiske pridejo nanj. Predrznosti in grozoviti trinogi so se v svoji nevolji, ko jih je stiskal sovražnik z mečem, in ko mu je bilo treba braniti svojo kožo, potreboval

Vendar pa nam ni treba obupati. Tudi nam se bode slednjič vendarle posrečilo, da si zavarujemo naš narodni obstanek, in da si priborimo tako stališče, da ne bomo odvisni glede vsake malenkosti od nemške milosti. Ako tega ne bomo mogli doseči na ta način, kakor isterski Slovani, dosegli bomo gotovo to na drugi način. Ravno tako, kakor isterskih Slovanov ne strašijo niti malo vsa nasilja in vsa zvijačnost nasprotniška, temveč jih še le navdušujejo k večjemu delovanju, ravno tako nas ne sme vstrašiti krivičnost nam nasprotne v Štajerski deželi vladajoče stranke. Toliko bolj navdušeno in požrtvovalno moramo delovati za vresničenje naših narodnih idealov in slednjič bomo gotovo dosegli popoln uspeh.

Celjske novice.

(Imenovanje). C. kr. nadsodišče za Štajersko, Kranjsko in Koroško imenovalo je pravnega praktikanta pri okrožnem sodišču v Celji g. dr. Fran Mohoriča, avskultantom za Štajersko.

(Odvetniški izpit) položil je dne 1. t. m. v Gradci gosp. dr. Jožef Kolšek. Novi odvetnik misli se naseliti na Koroškem. Koroški Slovenci dobili bi v njem jako dobro pravniško moč, narod pa zvestega podpiratelja.

(Doktorjem vsega zdravilstva) bil je 1. t. m. na graškem vseučilišču promoviran gosp. drd. Ferdo Böhm. Mladi doktor nastopi pri vojakihi svojo kariero in ostane začasno v Gradci. — Isti dan bil je tudi promoviran doktorjem vsega zdravilstva g. Mano Dereani.

(Vpokojen je) glavni davkar v Celji gosp. Franc Vidic, rojen Ljubljčan.

(Celjsko vprašanje) so hoteli ministri in liberalci v državnem zboru zopet potlačiti in se hoteli z zastopnikom slovenskih poslancev pogajati. A ta gospod je odločno in modro odbil vsako pogajanje, kar popolnoma odobrujemo. Aut Celje, aut nihil, t. j. če ne daste te gimnazije ne menimo se več z vami. Preložili pa so odločitev zopet za po binkošti na dan 13. junija t. l.

(Javkanje nemškega „šulferajna“), tega imenitno političnega društva, kakor ga je dunajski podžupan očitno imenoval (radi česar tudi ni hotel iti k shodu), je bilo pri zadnjem občnem zboru že kaj veliko. Tožil je zlasti o pomanjkanji katehetov pri svojih šolah, kar je čisto naravno, ker hodi v njih šole toliko slovanskih otrok, katere ne morejo z uspehom v krščanskem nauku s pomočjo nerazumljivega jezika poučevati, ne nemški, ne slovanski duhovniki; zato je moral tu in tam že sam „šulferajn“ dovoliti, da se uči veronauk v slovanskem jeziku, kar je najboljši dokaz, da pohajajo slovanski otroci v nemške šole. Takega norca menda nima svet, ki bi trdil, da bi katehet v prvem ali drugem razredu v jedni uri tedenskega pouka mogel

za brambo bodisi denarja, bodi si vojakov. In take stiske je porabilo ljudstvo in je reklo: mi ti pomoremo, pa samo če se nam dovoli to in to, da se izdajo postave samo tedaj, če nam bodo ugajale itd.

Tako so spravili narodi svojim vladarjem najprej posebne svetovalce, ktere je ljudstvo volilo in ktere je moral vladar vprašati v važnih zadevah. Vedno se je večala moč ljudstva, oziroma njihovih svetovalcev ali poslancev, da je naposled bila vsa državna oblast, oblast do vladanja in do zakonodajstva razdeljena med dva slojeva. Eden je bil vladar, knez, kralj ali cesar, drugi pa narod po svojih poslancih. In vsaka važnejša postava si je mogla dobiti veljavo le tedaj, če ste ž njo bili zadovoljni obe državni moči, vladar in pa ljudstvo po svojih poslancih.

Tak način vladanja imamo mi v Avstriji. Takemu vladanju pravimo konstitucija. Tukaj so narodi že precej omejili moč svojih vladarjev in takemu vladanju. Pa ljudje se povsod niso zadovoljili s temi mejami. Tukaj je še vedno določen vsakokratni vladar že naprej po rodu. Po smrti vladarja nastopi njegov sin, za tem spet njegov sin ali sorodnik. Če ravno se vsak vladar že v rani mladosti vzgoja za vladarsko sposobnost, je vendar vse odvisno od naravnih lastnosti posameznika, ali je dober vladar ali

učiti otroke veronauka in zraven še jih raznarodovati, učiti jih neznanega jim jezika. Poročevalec je tožil pri občnem zboru, da hira nemštvo tudi med Slovenci, rekoč: „Tudi v alpskih krajih moremo reči glede na prodirajoče Slovenstvo: „Das neue dringt herein mit Macht, das Alte, das Würd'ge scheidet — —“. — Novi slovenski rod ima korenine svojega upanja in svojih zahtev za slovensko bodočnost v trdni veri na politično skupino daleč preko koroških gora. Maja 1894 je priznalo ministerstvo koroškim slovenskim občinam v zadevah prenešenega delokroga slovenski uradni jezik z deželnimi političnimi gosposkami. To se je zgodilo proti volji dež. vlade. Štajerski Slovenci so zahtevali, naj se razdeli dež. šolski svet in kmetijska družba v dva oddelka, naj se dež. zbor razdeli v dve kuriji, na Kranjskem so zahtevali, naj se zopet otvori kranjska gimnazija. Slovenski delavci se organizujejo v Žalcu na narodnem temelju. (Grozno!!) Poleg tega se množi slovensko gibanje v nemških občinah v Radgoni in na Zidanem mostu. Ne brez strahu stopam sedaj k zagrnjeni podobi v Saisu, k celjskemu vprašanju. To vedo vsi Nemci severno in južno od Dunava, da se tu ne gre več za navadno gimnazijsko vprašanje.

(Nadzorovanje slov. posojilnic) „Zveza slovenskih posojilnic“ v Celji je poverila nadzorovanje slovenskih posojilnic na Primorskem g. Ivanu Lapajni, ki je vsled tega o letošnjih Binkošti pregledoval posojilnice na Goriškem, kjer je sodeloval tudi pri ustanovitvi novih zavodov: v Bolcu, Kobaridu, Kanalu, Komnu in Sežani.

Spodnje-štajerske novice.

(Sv. birma in kanonična vizitacija). Mil. knezoškof bodo letos v naslednjih krajih birmali: V dekaniji Maribor d. br. Dr.: dne 17. junija pri Sv. Magdalen (samo kanonična vizitacija), dne 20. v Lembahu, dne 23. pri Sv. Lovrencu v Puščavi, dne 24. pri D. M. v Puščavi in dne 29. v Rušah. V dekaniji velikonedeljski v Središču dne 4. julija, dne 6. pri Sv. Bolfenku na Kogu, dne 7. pri Sv. Miklavžu, dne 8. v Svetinjah, dne 9. v Ormožu, dne 10. pri Veliki Nedelji in dne 11. pri Sv. Tomažu. V dekaniji završki dne 28. julija na Zavrču, dne 29. pri Sv. Barbari v Halozah, dne 30. v Leskovcu, dne 31. pri Sv. Vidu niže Ptuja in dne 1. avgusta pri Sv. Trojici v Halozah.

(Premembe pri sodnijskih uradnikih). Začasno vodstvo okrajne sodnije v Gorenji Radgoni, kjer je sodnik Sok umrl, izročila se je gospodu Ivanu Pirnatu, c. k. sodnijskemu adjunktu v Slov. Bistrici. V Ljutomer je prišel začasno k ondotni sodnji gospod dr. F. Kotnik, c. k. avskultant v Konjicah.

(V Vojniku) priredijo tamburaši „Edinosti“ v nedeljo 9. t. m. koncert pri starem Vrečarju. Gotovo bode vsak glasbomil rodoljub, kateri ko-

ličkaj utegne, prišel poslušat prvi javni nastop naših novih močij. — Začetek po večernicah ob 4. uri popoldan.

(Potrjene volitve). Načelnik okrajnega zastopa v Ptui, g. J. Zelenik, in njegov namestnik, g. notar J. Ozgan, sta kot taka od cesarja potrjena; ravno tako g. A. baron Moscon, kot načelnik okrajnega zastopa v Brežicah, in g. A. DeH Cot, kot njegov namestnik.

(Vabilo) k zborovanju „Konjerejskega društva“, ki bo v nedeljo dne 9. junija, ob 4. uri popoldne, v gostilni pri „cestnemu Jožeku“ v Št. Jurji ob južni železnici. Predaval bode okrajni živinozdravnik G. Volovšek. 1. O umni konje- in živinoreji. 2. Žrebetnih kobilah. 3. O boleznih pri živino- in konjereji. Vsi prijatelji živino- in konjereje ste uljudno povabljeni.

(Zeleno cepljenje se bode podučevalo): 4. junija v Petrovčah; 5. pri Št. Jurji ob južni železnici; 6. v Šmarji; 7. pri Sv. Trojici pri Sladini; vselej ob 9. uri dopoldne.

(V Mozirje) pride za zdravnika g. dr. Kaisersberger, naš rojak, do zdaj c. k. zdravnik v Črnomlju.

(Gornjegraško učiteljsko društvo) je sklenilo poslati okrožnico na vsa šol. vodstva ondotnega okraja, naj bi se izključno uredovalo slovenski t. j. vsi spisi, ki spadajo v področje voditelja, ne samo uradni, naj se pišejo slovenski, kakor že sploh uradujejo tudi krajni šolski sveti le slovenski v tem okraju.

(Vogelni kamen) za novo župnijsko cerkev sv. Križa v Poličanah se je položil in blagoslovil četrtek, dne 23. maja.

(Sv. misijon) so imeli v Loki pri Zidanem mostu. Vodili so ga čč. gg. Lazaristi iz Celja.

(Plaz) je odtrgal posestniku Fr. Ivačiču v Rajhensteinu nad Rajhenburgom, dne 17. maja skoro ves lepo obdelovan in nepozebljen vinograd. Okoli 40 m široki plaz je potegnil po rodovitnem travniku 600 m na daleč. Vinograd je za zmirom uničen.

(Iz Rajhenburške) župnije se nam o storjenih hudodelstvih poročajo: v Lokvah je ženska živo dete zakopala; v Senovem je druga baje moža zastrupila.

(V Šedomu pri Rajhenburgu) je padel kmet Seničar z drevesa tako nesrečno na korenine, da se mu je črepinja udrila na dveh mestih in da bi bil čudež, če ostane pri življenju.

(Škoda v vinogradih). Sneg deževje, mraz v drugi polovici maja je, kakor se nam z nova s Posavja poroča, povzročil v višjih legah po vinogradih precej škode; ni samo снег polomil mladih poganjkov, ampak so tudi v mnogih krajih na Štajerskem (okoli Sromlja) in na Kranjskem (okoli Leskovca) pozebli novi cepljeni vinogradi. Na Bizeljskem je tudi toča že škodovala.

(V Olimji) pri Podčetrtku bodo zidali novo šolsko poslopje, ki bo stalo blizu 8000 gld.

(Posojilnica v Brežicah) ima že letos, torej v petih mesecih svojega obstanka 60.000 gld. prometa.

(Slabo stanje letošnjih poljskih sadežev). S Posavja okoli Brežic nam popotnik poroča, kako slabo kažejo letošnji poljski sadeži, osobito žito. V dolgi zimi je strn večinoma pognjila; kjer niso na novo orali in sejali, je strn silno redka; malo je žitnih stebel videti; veliko več je zeli vmes, kakor zrnskih bilk. Letošnja žeta utegne torej čez vse slaba postati. Sadja bode tudi malo, in pomladanski sneg je vinogradom na Bizeljskem silno škodoval.

(Ali je to priporočilo ali strašilo?) V brežkem okrajnem glavarstvu ima neki posestnik svarilo na veliki črni tabli, s katerim svari ljudi, naj se nikar ne predrznejo hoditi čez njegov travnik, sicer jih bode tožil pri znanem sevnškem dohtarju.

(Od Sotle). Pri sv. Petru pod Gorami meji Sotla Štajersko od Hrvaške. Tu stojita si nasproti nizki gori Kraljev grad na štajerski, Cesargrad na hrvaški strani; vmes pa se preriva Sotla, kraj katere pelje na hrvaški strani cesta v Klanjec. Od tod se poroča, da so v Kraljevem gradu nastale čudne razpokline, in da se iz njih kamenje na vzdol vali. To čudno naravno prikazen si je ogledala komisija iz Brežic, ker se je bati, da bi preobilo kamenja in zemlje utegnili zapreti Sotlino strugo.

(Okrajna hranilnica v Slovenjemgradci), ki je večinoma v slovenskih rokah, uraduje vendarle po nemško, kakor nam priča njeno nemško letno poročilo, iz katerega posnamemo, da je imel ta zavod lani 1.890.410 gld. prometa, 5288 gld. čistega dobička in 100.737 gld. rezerve.

(Krajevne razstave) oziroma ogledovanja goveje živine bodo to leto na Štajerskem za spodnje Štajersko v Ptui, za srednje v Radgoni in za gornje Štajersko v Judenburgu.

(Ormoška čitalnica) je priredila dne 23. maja na vrtu gostilnice „pri solncu“ koncert in prosto zabavo. Med posameznimi točkami je sviral ptujska godba.

(Okr. bolnišna blagajnica v Ormoži) je imela 1894. leta 1351 gld. 1½ kr. dohodkov in pa 1260 gld. stroškov. V blagajni ostane prebitek 91 gld. 1½ kr.

(Občni zbor) okrajne bolniške blagajnice ormoške bode v nedeljo dne 9. junija 1895 ob 3. uri popoldne, v dvorani ormoške čitalnice v Ormoži.

(V Humu pri Ormožu) je bila nova občinska volitev. Ormoški nemškutarji so si najeli nekatere kimovce, da bi podrli narodnega župana Ivanuša, a ko so na dan volitve videli, da ne gre po njih želji, vrgli so puške v žito. Sramota bi bila za to lepo slovensko občino, če bi si morala postaviti na čelo moža, ki bi plesal po godbi ormoških nemškutarjev. Pozor za vselej!

ne. Ni vsak človek rojen umetnik, in ni vsak človek rojen dober vladar.

Narodi pa hočejo samo dobrih in zmožnih ali prav za prav najboljših vladarjev. Če pa ima sorodnost sama odločiti, kdo bo prihodnji vladar, se lahko pripeti, da bi morda kak drug sorodnik ali nesorodnik, ki ga pa dedni red izključi od vladanja, bil boljši in modrejši vladar. In tako so nekteri narodi šli dalje in so odpravili vladanje ene rodbine, v kateri preide vlada od očeta na sina, in so rekli:

Mi hočemo vedno najboljšega in najmodrejšega kot vladarja, in ker nam sorodnost za to ne more dati prave gotovosti, hočemo si vedno najboljšega in najmodrejšega kot vladarja izbrati.

V tem slučaju so narodi odpravili dedno vlado ene rodovine, in si volijo vsakokrat vladarja po svoji volji.

Da, narodi so še dalje omejili oblast svojega vladarja. Med tem, ko je pri vladi dedne rodovine kralj ali cesar vladar celo svoje življenje, — če se sam ne odpove vladanju, — vlada voljen vladar samo določen čas, recimo 6 ali 10 let. Vrh tega se pri konstituciji ne more terjati odgovornost od vladarja ampak samo od njegovih ministrov, tukaj pa je vladar tudi sam narodom odgovoren za svoje vladanje.

Taki vladi se pravi ljudovlada. Ljudstvo vlada samo sebe in si voli svojega vladarja.

Tako se vladajo Francozi, ki volijo svojega vladarja — predsednika — vsakih šest let. Tudi Švicarji imajo ljudovlado.

Vpraša se, katera vlada je najboljša? Vsako ljudstvo in vsak čas ima svoje potrebe. Ljudje in časi se spreminjajo, tako tudi načini vladanja. Kar je nekdanj bilo edino prav, to je dandanašnje napačno.

Začnimo pri samovladi. Tukaj ima eden sam, vladar, vso moč v svojih rokah, ondaje postave, njegova beseda določi vojsko in mir, obsojbo ali oprostitev, on sam je „država“. Če je ta vladar moder, dober, pravičen, blagor ljudstvu, katero on vlada, blagor ljudstvu tem bolj če samo ni toli omikano, ni tako razumno, da bi si moglo dajati dobre postave, da bi samo moglo odločevati v velikih velevažnih rečeh, kaj je dobro, kaj koristno ali škodljivo.

Zato je lahko umevno, zakaj je bil ruski ravno umrl cesar toliko priljubljen doma in na tujem, ker je bil dober, pravičen in moder.

Taka vlada je tem bolj primerna, čem večja in obširnejša je, in čem težje bi bilo prihajati narodnim poslancem na eno mesto k posvetoivanju, čem slabša je zveza.

Če ima eden sam vse odločiti, se tudi laže hitreje odloči za rešilno sredstvo. In hitra pomoč je najboljša pomoč, kdor hitro pomore, dvakrat pomore.

Čem bolj je pa ljudstvo omikano, razumno in razsodno, tem manj mu prija ta način vladanja. Ljudstvo je samo zmožno pomagati vladanju samega sebe, in če se mu nalagajo dolžnosti, sme tudi zahtevati pravice sodelovanja pri zakonodajstvu. In čem večje dolžnosti ima spolnjevati ljudstvo, tem večje mu gredo pravice. In čem bolj je ljudstvo zavedno in svesto si svojih moči, tem več pravic terja in doseže. Za to pa prevzame tudi tem več odgovornosti na se.

Popolnoma samo sebi odgovorno je ljudstvo, ki si vsakokrat voli svojega vladarja. Voli si dobrega, blagor mu, voli si slabega, si je samo krivo. Vendar je treba biti ljudstvu pri takem vladanju, najbolj zavednemu, zmožnemu in razsodnemu. Malo razsodno ljudstvo bi se dalo zapeljati brezvestnim sebičnežem in tisti bi bil vladar, kdor bi največ plačal. Za to nahajamo ljudovlado samo pri najolikanejših narodih.

Časovno nam kaže zgodovina najprej samovlado, dvovlado-konstitucijo in ljudovlado.

Glede načina vladanja pač velja pregovor: Vsak je svoje sreče kovač. Kakoršen narod, taka vlada, vsak po svoje.

(Iz Ljutomera) V nedeljo dne 9. junija t. l. prirede ljutomerski dramatski diletanti gledališko igro „Materin blagoslov“. Ta krasna igra kaže prizore iz življenja Savojcev ter so posebno mične pesni, katere so vpletene dejanju. Nastopili bodo v tej predstavi vsi najboljši diletanti, katerih izurjenost na odru je znana. Obleko za razne prizore te igre posodi ljubljansko dramatično društvo. Pričakovati je toraj, da bo po dolgem odmoru ta igra zopet enkrat zabavala naše zavedne Slovence. Na svidenje toraj v nedeljo.

(Občinska volitev v Lehnju.) Dne 30. maja t. l. se je vršila tukaj volitev občinskih odborikov za občino Kreinbah. Kakor že večkrat so tudi letos Kreinbaharji prišli gledati na lehnško uro. Mislili so nas, kakor se je govorilo, potlačiti, a nikdar še niso tako propadli, kakor danes, kajti vrli Lehnčani so se kaj možato obnašali, vsi razun dveh bolanih se volitve udeležili. Hvala jim! Izvoljeni so bili ti-le gospodje: v III. razredu: Medved Jakob, Pavlič Jernej, Vrčko Josip, Ozvald Lenart, Orosel Jakob; v II. razredu: Urban Jakob, Švajger Janez, Kopic Jakob, Hrastnik Ozvald, Kaiser Franc; v I. razredu: Cink Mihael, Kasnjak Anton, Medved Jakob p. d. Planšak, Šiker Janez, Pavlič Andrej.

(Za Ljubljance) se je v mariborski škofiji 3440 gld. že nabralo.

(Zakrament sv. birme) so mil. knezoškof delili na binkoštno nedeljo v stolni cerkvi v Mariboru. Letos bode birma v dekanijah Maribor desni breg, Velika Nedelja in Zavrče. Dnevi so naznanjeni na drugem mestu.

(V Mariboru) se je sprožila misel za ustanovitev konvikta (preskrbovalnica) za učiteljske sinove.

(Umrl) je v Mariboru pretekli petek drd. med. g. Jaroslav Žitek, sin umirovljenega profesorja in zaslužnega domoljuba g. Jožefa Žitka, po dolgi bolezni star še le 28. let. Pogreba dne 26. maja se je razun mariborskih in nekaterih vnanjih Slovencev udeležilo tudi graško akademsko društvo „Triglav“ z zastavo. Blagi pokojnik naj v miru počiva!

(O štajerskem šolstvu). Na Štajerskem je 1334 učiteljev z drugim, 126 s prvim spričevalom, 70 brez svedočbe, skupaj 1530; učiteljic je 420 z drugim, 87 s prvim spričevalom in 24 brez svedočbe, skupaj 531. Katehetov t. j. učiteljev krščanskega nauka je bilo 868; ročna dela je učilo 196 izprašanih in 97 praktično izvežbanih, skupaj 293 učiteljic ženskih del, ki so se na 516 šolah učila. Telovadba se je učila na 735 šolah, šolskih vrtov je 597, šolarskih knjižnic 787 s 76.922 knjigami. Med posvetnimi in duhovskimi učitelji vlada edinost. Okrajnih učiteljskih knjižnic je 68.

Druge slovenske novice.

(Mestni svet ljubljanski) se dan na dan posvetuje, kako bi bilo dobiti denarne pomoči. Trije odlični mestni odborniki so bili odpotovali na Dunaj, da so prosili ondi državne pomoči in odstranjenja vojaškega skladišča, ki stoji sredi mesta in škoduje njega prometu in lepoti. Razun tega stavili so se predlogi, da bi mesto samo posredovalo pri dunajskih bankah, da dobé meščani posojila za zidanja. Na izrednem zboru „Glasbene Matice“ se je sklenilo, vzlic vsem gmotnim zaprekam, še letos pričeti z zidanjem novega glasbenega doma. Vsa škoda na Kranjskem se je uradno cenila na blizu 8 milijonov gl., a je v resnici še večja.

(Iz Ljubljane.) Dopolnilne volitve v mestni zbor ljubljanski vršile so se na podlagi združenja obeh slov. strank in so bili izvoljeni: v III. razredu g. Kalan, Klein, Kozak, v II. razredu: g. dr. Majaron, Senekovič, Svetek, Šubič in v I. razredu: g. dr. Gregorič, dr. Krisper, Ravnikar in Trček. Slovenci sploh pozdravljajo z veseljem to izvolitev kot prvi korak k složnemu postopanju obeh strank na nesrečnem Kranjskem.

(Državni zbor) utegne sprejeti postavbo, da bodo v Ljubljani skozi 18 let davka proste tudi druge nove, na drugih prostorih sezidane hiše, in ne samo tiste, katere so bile vsled potresa popravljene ali na novo sezidane. Tako je predlagal poslanec Povše.

(Kranjskih c. kr. okrajnih šolskih svetov nova doba) se je začela še le z mesecem majem,

ko so bili novi šolski nadzorniki še le imenovani meseca aprila. V teh šolskih zastopih so zastopane razne koristi in razni stanovi. Učiteljstvo in deželni odbor (občine) sta v obče tako zastopana, kakor v prejšnji dobi. Ker ima učiteljstvo v vsakem okraju dva zastopnika, lahko se ta dovolj krepko potegneta za koristi šole in tovarištev. Enako je cerkev dovolj dobro zastopana, ko je poleg škofijskega zastopnika tudi deželni odbor imenoval več duhovnikov, n. pr. v Črnomlju dva, v Novem mestu, Litiji, Postojni po enega. Veliko moč ima tudi vlada; kajti poleg c. kr. okrajnega glavarja, ki je po postavi glava in načelnik tem korporacijam, ima v mnogih okrajih slovenski in nemški nadzornik glas in sedež v okrajnem šolskem svetu, in upljiv se je zlasti novo povišal imenovanemu nemškemu šolskemu nadzorniku. Dočim je bil njegov prednik član le pri dveh okrajnih šolskih svetih, je ta postal član pri petih. Zoper ta upljiv in njegove pravice, bi nič ne ugovarjali; ako ne bi svojega nemštva kazal čisto brez potrebe in ako ne bi dregal čisto brez potrebe v dobre razmere nekaterih šol in v dobre običaje šolskega uradovanja v dotičnih krajih. Ker pa hoče že v prvem trenutku preveč kazati svoj nemški mandat, zato smo morali to zadevo javno omeniti in grajati.

(V Zgornji Šiški) je trpela pri potresu tudi rojstna hiša našega pesnika Vodnika, takozvana „kamnitna miza“. Paviljon, v katerem je bila postavljena pesnikova soha, je popolno razdejan in soha sama razbita. Hiša je posebno v drugem nadstropju veliko trpela in gospodarsko poslopje je treba podreti. Škode ima posestnik 5000 gld.

(Na Brdu pri Kamniku) je napravil potres veliko škode in veliko strahu in nevarnosti. Uradniki so spali dolgo časa v lesenih kmetijskih hišah, gospa sodnikova je morala prebiti par tednov v starem poštnem vozu, davkarju je potres podrhl hišo, in moral je prebiti štirinajst dni na sednem podu. Škode ima nad 3000 gld.

(V Medvodah) pri Ljubljani so cenili škodo po potresu nad 45000 gld.

(Imenovanje.) Gospod Valentin Korun, dosedaj suplent na državni gimnaziji v Kranji imenovan c. k. profesorjem na istem zavodu.

(Nasledki potresa). V smledniški župniji pri Kranji je napravil potres kacic 40000 gld. škode, brez tega, kar je škode pri cerkvi, šoli in župnišči. Smlednik je blizu Vodice, kjer je bil najhujši potres.

(Živina ob potresu.) Zvest opazovalec potresa nam poroča: Stražnik, ki je v noči hudega potresa v Ljubljani na straži stal, čul je ropot, katerega so napravile živali. Videl je svojega mačka bojzljivo okrog skakati. Dalje je videl v tej strašni noči lovec blizu Ljubljane, polno zajcev na bližnji hrib dirjati. Gospod, ki je po hudem potresu bežal v voz spat, čul je kako so golobje in lastovice pri vsakem sunku iz svojih stanovališč letele ter krožile po zraku. Ščinkovci in vrabci so sem ter tja od drevesa do drevesa žalostno cvrčali. Posebno razburjeni so bili konji. Že pred potresom bili so jako nemirni, a še huje med potresom. Psi so bili že pred potresom zelo nemirni; odtrgali so se in začeli grozno lajati. Kure bile so nasprotno čisto mirne.

(Č. g. Ant. Berce), župnik v Št. Lambertu, je imenovan za župnika v Boštanju. Č. g. Fr. Vrhovšek, kaplan v Komendi, je dobil župnijo Sribno.

(Dolenjske Toplice), ki so bile o Veliki noči skoro do tal pogorele, bodo se vsled revščine vaščanov in pomanjkanja zunanjih podpor le polagoma opomogle. Potrebovali bi kacic 70000 gl. podpore, pa so jo dobili še le 6000 gl.

(Slovenske hranilnice in posojilnice l. 1894.) Okrajna hranilnica pri Sv. Lenartu v Slov. goricah, ki je letos izdala svoj računski sklep v slovenskem jeziku, imela je lani 401191 gl. prometa, 5349 gl. čistega dobička in 85223 gl. prihranjene zaloge. — Posojilnica na Slapu pri Vipavi je imela v 1. letu svojega obstanka 38794 gl. prometa in 10 gl. dobička ter je 150 gl. vstopnine založila v rezervni fond. — Hranilno in posojilno društvo v Ljubljani je imelo lani 63714 gl. prometa, 223 gl. dobička in 692 gl. rezerve. — Posojilnica v Sevnici je imela lani 97522 gl. prometa, 381 gl. čistega dobička in

2767 gl. rezervnega fonda. — Posojilnica v Črni na Koroškem je imela 35966 gl. prometa, 53 gl. dobička in 591 gl. rezervnega zaklada.

(„Zaveza slovenskih učiteljskih društev“) utegne letos zborovati v Novem mestu.

(V Metliki) se je ustanovila še druga posojilnica; načelnik jej je kaplan Franc Češarek. Ondi so bili res vzroki, da se je ustanovil še drug denarni zavod.

(Na Krasu je tudi nemški uradni jezik), piše se nam od tam. Te dni sem videl odlok c. kr. okrajnega glavarstva v Sežani na neko šolsko vodstvo v nemškem jeziku. Ali mar še celó šolsko vodstvo nemško uraduje?

(Na Vipavskem) so okoli Budanj pravi reveži; ondi je napravil potres strašno škodo pri šoli in cerkvi; vrh tega je bila pa še 16. maja strašna toča.

(Shod podružnice sv. Cirila in Metoda) v Dolinčicah pri Rožeku na Koroškem vršil se je dne 3. t. m. pri prav dobri vdeležbi. Glavno družbo zastopal je Dragotin Hribar iz Celja in govoril o družbi, šoli in splošnem položaji Slovencev. Preč. gospod župnik Anton Gabron pa je pojasneval vzroke potresa in opisal potres v Ljubljani. — Motilo je zborovanje le godba, katera vsikakor ni primerna za take slučaje, ker bega ljudstvo in mu jemlje resnost ter razum za tako važne stvari.

(Z Goriškega) se nam poroča, da so se v Bovcu, Kobaridu in Kanalu po posredovanji „Zveze slovenskih posojilnic“, ki je bilo zastopano po svojem društvenem nadzorniku g. Ivanu Lapajni, ustanovile pri mnogobrojni udeležbi domoljubnega občinstva nove posojilnice.

(V Istri) so bili v mestni volilni skupini izvoljeni večinoma italijanski kandidati in le en sam Slovan (dr. Stanger v Voloski). Tako ima isterski deželni zbor tisti žalostni obraz z nezvesto lahonsko večino, kakor prej, ker je zmirom še veljaven stari krivični volilni red in stara nepostavnost, ki se je rabila pri volitvah.

(Odbor slov. kat. akad. društva „Danica“ na Dunaji) se je pri redni seji dne 23. maja sestavil sledeče: Predsednik: drd. med. Frančišek Janković, podpredsednik: stud. med. Ivan Plečnik, tajnik: cand. phil. Zvonimir Dokler, blagajnik: stud. iur. Štefan Pregelj, knjižničar: stud. theol. Blaž Berdnik, arhivar: stud. iur. Pavel Valjavec.

Druge avstrijske novice.

(V državnem zboru) so nekateri štajerski poslanci predlagali, da bi vlada cenila škodo, katero je povzročil strašanski sneg v drugi polovici letošnjega maja zlasti na Štajerskem.

(Državni zbor) kaže vedno žalostnejšo podobo, vedno večje strankarstvo. Vsled tega, ker ne more novih postav dognati, n. pr. davčne preosnove, katere še vedno niso pod streho spravili, kakor smo že sicer pred binkoštnimi počitnicami mislili. V tej zbornici je to smešno, da se baš večina, vladna stranka kaj malo sej udeležuje, marveč le po sosednih obedovalnicah in kadilnicah počiva. Mladočehi pa vztrajajo v zbornici in po pravici take nemarnosti svojim protivnikom očitajo. Poslanci Hohenwartovega kluba so se nekam že naveličali koalicije in se proti njej vedno hladnejše vedejo. Čez binkošti so šli poslanci domu, po binkošti jih čaka še toliko dela, osobito proračun, da bode menda prej jesen, predno ga bodo rešili. Tako po polzevo pa ni še noben državni zbor delal.

(Volilna reforma) v državnem zboru nareja zdaj en korak naprej, zdaj dva nazaj.

(Občinski zastop dunajski) je bil razpuščen te dni. In res je ni druge poti iz sedanjih homatij. Antisemitje nimajo še večine, liberalci pa so sklenili, da hočejo le nadlegovati. Pri volitvi župana dobil je dr. Lueger potrebnih 70 glasov pa volitve ni sprejel.

(Narodopisno razstavo češko-slovansko) v Pragi obiskujejo doslej najbolj Čehi sami. Na razstavi so tudi vsak dan različne zabave slovanskega značaja. Pri otvoritvi razstave sta bila navzoča tudi slovenska poslanca Ivan Hribar in dr. Laginja.

(V Pragi) je bil shod zastopnikov čeških mest; zastopanih jih je bilo 80.

(V Opavi) so puško v koruzo vrgli nemški liberalci pri občinskih volitvah za I. razred, vsled česar so bili brez vsega boja voljeni sami antisemitje in pa jeden češki konservativec.

(V Zagrebu) so bili 23. pr. m. odkrili spomenik slavnega pesnika Preradoviča.

Ogled po širnem svetu.

(Slovanom prijazen princ) je Fridrik Avgust, saksonski kraljevič, ki je bil letos na spomlad prišel med lužiške Srbe v kamjenskem okraju na Saksonskem, kjer je pohvalil marljivost ondotnih domoljubov, ki skrbé, da si sredi Nemcev ohranijo svojo narodnost in svoj materinski jezik, svoje literarno društvo „Matico“, zidali si bodo svoj „Narodni dom“ itd.

(800letnica križarskih vojen). V Clermond-Ferrandu na Francoskem se je nedavno slavila osemstoletnica križarskih vojen. Cerkvene slovesnosti sta se udeležila dva kardinala, potem štirideset škofov, nekaj sto duhovnikov in več tisoč vernikov.

(Državnozbornske volitve v Italiji) so se izvršile, da je vladi na korist, ki je dobila veliko večino. Ministerski predsednik Crispi, kateremu se je toliko goljufij očitalo, je bil celo v 9 krajih izvoljen.

(Ognjenik Vezuv) pri Napolju je začel zopet bljuvati; znabití bodo zdaj potresi prenehali, zlasti če so bili vulkanične narave. Mali potresi so se vendar še koncem maja ponavljali, n. pr. v Ljubljani, pri Novem mestu, v Belokrajini.

(Severo-vzhodnomorski kanal) se bode otvoril 21. t. m. z veliko slovesnostjo, za kar se že delajo priprave. Ta kanal bode na jugu polnoka Jutskega (Jutland) vezal Vzhodno s Severnim morjem, da ne bode treba ladijam ploviti okolo Jutskega skozi nevarni Kategat in Skagerak.

(Na otoku Formosa) v vzhodni Aziji se je ustanovila republika; do zdaj je bil ta otok pod kitajsko oblastjo, pa so si ga hoteli Japonci vsled svojih zmag prisvojiti.

Dopisi.

Iz bližine. Kaj pa vendar mislite gospod urednik! da tako strašno napadate tiste uboge „Nemce“, ki že sami ne vedo več, kam bi se obrnili in kam bi se podali, da bi bili siromaki rešeni napadov in obrekovanja tako „sitnih“ Slovencev. Ne veste, da jim že sapa pojenjava od samega letanja in da se njim že lasi belijo od same skrbi, da bi lepo, krasno Celje ne postalo plen krutih Slovencev!

Prihajajo jim že njihovi brati od vseh strani za pomoč, da bi se Vas rešili, a Vi še le ne mirujete! Kako morete vendar tako predrzni biti, veste, ko bi bil jaz na Vašem mestu pa ne vem, če bi tako brez skrbi hodil proti tisti znani krčmi, ki stoji lepem kopališču „Diani“ nekako nasproti. Saj veste, gospod urednik, katero mislim, kaj ne?!

Res, čudil sem se, ko sem bral jedno zadnjih devilk Vašega cenjenega lista, Vašej predrznosti, katero dražite svoje someščane, češ: Na rimljanskih razvalinah stavi Slovenec svoj narodni dom. Toraj še ni dosti, da si postavite v sredi „pristnega“ nemškega mesta, kakor sem slišal, prav krasni narodni dom, hočete se še šaliti z ubogimi trpini in pravite, da bodele imenitne najdene starine celo vzdali v to lepo poslopje. O kaka predrznost, o kaka krivica se vam godi ubogi Nemci, kljub vašemu prizadevanju, rešiti svojo last!

Gospod urednik, ker se bojim, da bi Vam Vaša prevelika predrznost škodovala, bi Vam prav prijateljski svetoval, da ste mirnejši in da bolj pazljivo postopate — pa saj se razumiva, kaj ne? — Zato pa se še bova večkrat kaj pomenila pod blagodejno senco Vaše vrle „Domovine“. Za zdaj pa zdravi!

Iz celjske okolice. Kaj šmenta imate gospod urednik, tam v tistem starodavnem Celju, da ni večnega miru; mislil sem, da se bo vendar enkrat polegel preprič, pa, da bi te, kako sem se speljal! Dan na dan je hujše in Vaši prijatelji že kar blede hodijo okrog. Ubogi revček, sem že večkrat vzdihnil, kedar sem šel tja na naš grič steljo napravljat, od koder se tako lepo vidi

tja na ponosno Celje. Da, gospod urednik, to bi Vam, ko bi prišli lepega jasnega jutra tu gor k meni, pa bi videla Vašo hišo a pa ne samo to, kaj ne, to bi se ne splačalo jelite, pa videla bi vso krasoto mogočne Celeje. Da, primaruha, ne rečem kaj, če je razgled iz starega grada ali tam od varnega brloga Vašega puščavnika — ga moram že vzbuditi, saj že precej dolgo počiva — lepši, kakor iz tega grička; pa pustiva to, pričajste se sami, gospod urednik, če Vam ljubo.

Da pridem zopet na tiste „prijatelje“, ki jih imate tam v Celju, veste, smilijo se mi že, pa, kaj še, veste, včeraj sem zopet nekaj lepega zvedel o njih. Srečal sem tistega možicelna, katerega že tako poznate, saj vem, ter sem ga vprašal, kaj zopet preti „ubogim“ Nemcem. Pa, glejte, gospod urednik, ta možak, ali kako bi ga že imenoval, me je še nekako kregati hotel. Nekako jezen mi odgovori. „Nu, ali nič ne veš, saj pravim, kako ste nevedni kmetje, ali še nisi slišal, kakšna krivica se zopet godi celjskim „purgarjem?“ Tisti neusmiljeni Slovenci po vsi sili hočejo dobiti slovenske paralelke na celjski gimnaziji, kar pa seveda nemški Celjani ne smejo dovoliti, zakaj potem bi jim kmalu odbila zadnja ura in izginila bi vsa njihova glorijska prijaznem savinskem mestecu. . . .

Ha, sem si mislil, to je toraj, kar tako grozovito straši nemške duhove! Nu, pa veste, smejeti sem se pa le moral, zakaj ta čudni strah je pa že smeha vreden, še bolj pa je, ne vem kako bi se že izrazil, „abotno“, rečejo pri nas, da se po vseh krajih, kjer biva nemško srce, gibljejo Nemci, da bi pomagali svojim bratom v Celju v smrtni nevarnosti, kakor sem nekje slišal. Seveda ni smel tudi Maribor zaostati; zakaj najbližji je Celju in nevarnost je tedaj zelo velika, da bi ti slovenski rogovileži ne pohrustali tudi mariborske „purgarje“.

E, veste, gospod urednik, jaz nisem trgal hlač po šolskih klopih in se nisem učil tistih čudnih rečij, katere se dandanes vtepajo v glave mladini, pa povem Vam, da se mi ves ta ropot in krič naših sosedov popolno neopravičen zdi; ne morem se načuditi, kako so Nemci tako skrbni za Celje in se tako zopetstavljajo po vsem pravični zahtevi Slovencev.

Prosim Vas, kdo pa hodi v celjsko gimnazijo? Nismo li mi Slovenci, ki pošiljamo večinoma naše sinove v latinske šole? Koliko sinov pristnih celjskih Nemcev pa zahaja tu sem? — Pač bi jih menda skoraj na prste seštel, kakor sem že večkrat slišal. In ako obiskuje večina slovenskih dijakov te šole, bi pa mi Slovenci ne smeli zahtevati slov. paralelek? Že moja neučena kmetjska glava jim dokaže, da je naše zahtevanje pravično in popolno opravičeno; zakaj bi toraj ravno mi trpeti morali, da hodijo naši sinovi eno leto dalje v šolo, kakor nemški otroci; zakaj bi ravno naši otroci se ne smeli podučevati v materiščini?! Zakaj bi mirno gledali, da toliko sicer nadarjenih kmetjskih sinov mora obesiti uk na kljubo, ker so dobili, e kako že . . . „cvajer“ zaradi nepopolnega znanja blažene nemščine, in s takim ravnanjem se nam vseka rana, ki se ne zaceli tako hitro. Je li to pravica, je li to jednokopravnost?

Če so dobili Mariborčani svoje paralelke, zakaj bi jih pa mi ne? In če se tam res prav dobro obnesejo, se jim tudi v Celju gotovo ne bo slabše godilo. Zakaj se tedaj tako repenčijo naši nasprotniki in se mučijo, da se že bojimo za njihovo zdravje. O, pamet kje si doma!

Saj mi Slovenci smo, akoravno nas Nemci strašne nemirneže zovejo, vendar tako mirni in tako skromni ljudje, ki tako malo zahtevamo, pa še to nam nočejo privoščiti.

Toraj, voditelji, borite se pogumno za pravično stvar, mi pa Vas bomo podpirali, kolikor je v naši moči in zmagali bomo, če takoj ne, pa polagoma. Zdaj „Narodni dom“, drugokrat slov. paralelke in tretjokrat zopet kaj drugega, kar nam po pravici prisoja.

Kaj ne, gospod urednik, da se tudi Vi popolno strinjate z mano, saj de, da kmetjska buča še tudi kaj iztuhta; vdali se tudi ne bomo, pač pa Vas bomo kot zvesti vojščaki podpirali v boju, v narodnem boju. Pogum velja, toraj naprej, zmage venec se nam plete.

Na svidenje drugokrat!

Iz Gotovelj. (XVII. občni zbor društva „Kmetovalec“ v Gotovljah). Naše društvo, ki jako vstrajno v blagor kmetijstva deluje, je dočakalo vže svoj XVII. občni zbor. Upam, da vstrežem cenj. bralcem „Domovine“ če ta zbor, ki se je vršil v nedeljo dne 20. maja nekoliko opišem.

Društveni odbor ima pač težavo določiti pravi dan za zborovanje; ker k zborovanju dojde vselej od 300 ljudi in Gotovlje, če tudi v novejšem času jako imenitne, še vendar žali Bog ne premorejo dvorane, kjer bi se takšna množica slobodno posedla. S stanjem pa tudi nečemo pri tako dolgem vspredu truditi dragih nam gostov. Zatoraj se poslužujemo božje dvorane — prostega stvarstva, ki je vselej v maju, kadar ima naše društvo glavno zborovanje, odeta vže v pomladno zelenje in cvetje. Odbor je toraj vselej v skrbeh zaradi vremena. A dasiravno smo imeli vže precej veliko zborovanj, vendar nam je bilo nebo vselej milo. Zadnjič pa sem mislil, da nas bode le splačalo. Pred par dnevi še sneg na zelenji, potem dež in še tisti dan v jutro je vlivalo kakor iz škafa. Pa glejte iz grdega jutra bil je lep dan. Zborovanje vršilo se je lahko na prostem. In če tudi so bili mnogi vsled jutranjega vremena zadržani, sešla se nas je vendar navadna množina k poduku in prijetni zabavi.

Predsednik g. Tone Goršek, prijazno pozdravi navzoče društvenike in goste ter otvori zborovanje. Predstavi potovalnega učitelja g. J. Belé-ta in ga povabi k besedi. Gosp. Belé nam je v poljudni besedi razpravljajal korist in potrebo nasajanja vinogradov z ameriško trto, da se tako uže naprej zavarujemo vedno bližajoči se kugi vinogradov — trtni uši.

Mimogrede pripomnim, da je baje društveni odbor nedavno sklenil te nasade po bližnjih vinogradih posebno pospeševati in hoče v ta namen, če mu bodo denarne razmere količkej dopuščale, ali če se mu kakšna podpora nakloni; hoče toraj poleg društvene drevesnice ustanoviti še tudi trtnico. Pričakujem, da bode ta sklep povsod z veseljem sprejet in pozdravljen. — Gosp. Belé je potem še na razna kmetijska vprašanja nevtrudljivo in strokovnjaško odgovarjal in vprašalce kakor tudi vse poslušalce tako rekoč obsipal z mnogimi skušenimi nasveti. Zato mu je predsednik izrekel zahvalo, ljudstvo pa ga je burno pozdravljalo in mu — živijo — klicalo.

Zdaj je pa gosp. Ivan Kač iz Žalca povzel besedo, ter nas iz svoje skušnje; bil je nekdanj iznajden grajščinski oskrbnik; podučeval o umnem gospodarstvu posebno v živinoreji. Svoj izborni poduk je solil s pošteno šalo in tako vzbujal splošno veselost.

Poročilo društvenega tajnika gosp. Davorin Antloga nas je jako zadovoljilo. Zares društvo ima jekleni odbor, ker vedno tako vstrajno deluje. Udov šteje društvo, če sem prav slišal uže 172. Ima uže mnogo kmetijskih strojev in orodja, veliko vzgledno drevesnico, lepo knjižnico itd. — Živeli! — Le vrlo naprej! — Zato se je pa zopet vpisalo precej novih udov, ter se v novič z vsklikom izvolil stari odbor; le knjižničar, ker odstopljega čaka čast vojaška, se je namestil z g. Iv. Zupancem. In tako se je zborovanje s trikratno — slava! — presvitlemu vladarju sijajno zatvorilo in se pričelo živahno prosto razveseljevanje.

Ne smem pozabiti še posebej častitati pevcem žalskega „Slov. kat. delavskega društva“, ki so nas ves čas v družbi z našimi domačimi pevci jako ljubko z milimi narodnimi in umetnimi pesmi razveseljevali. — Živeli pevci! — Živela slovenska pesem! — Enako hvalo zasluži tudi naš — „pesnik“ — g. Fr. Vizovišek, ki zna vselej prave strune vbrati in nas je tokrat zopet posebno dobro s svojimi smehupolnimi vendar podučljivimi deklamacijami kratkočasil.

Tako nam ostane 20. maj nepozaben dokler se zopet vidimo. Na zdar! Tone Gotoveljski.

Od sv. Ilja pri Velenji. Kakor blisk šinila je v torek, dne 28. maja, prežalostna novica med dijake celjske gimnazije, da je isto jutro ob štirih uplenila nemila smrt osmošolca Aleksandra Jelena, bivajočega pri svojih stariših v Sv. Ilju pri Velenju. Žalibog bila je novica resnična.

Rajni Aleksander Jelen je bil pač dijak, da malo takih. Bil je jako nadarjen in marljiv dijak, dijak odličnjak, a poleg tega pa tako prijazen,

da se je nehote moral prikupiti vsakomur. Bil je krepke postave, a zadnje leto je začel hirati po prehlajenju za pljučno boleznijo. Ko mu je postalo vedno huje, da se komaj pogovoriti in se napoti domov, poslovičevši se ves žalosten — zadnjikrat — od svojih sošolcev. Poročila o njem so bila vedno neugodnejša. Naposled, dne 28. maja ob štirih zjutraj vlije se mu kri iz nosa in ust. Takoj vstane in gre klicat druge ljudi, rekoč: „Molite, umiram“, potem se zgrudi na tla in umrje.

Nepopisljiva žalost je zavládala v hiši, v celi občini, in prežalostna novica je pretresla tudi celjsko dijaštvo. Pogreb, ki je bil 30. maja zjutraj, bil je jako sijajen. Prekrasni venci od dijakov, kakor tudi od drugod, n. pr. od obitelji Vošnjak in Bobisut, pričali so pač jasno, kako priljubljen je bil rajni Aleksander povsod. Ogromna množica ljudi se je zbrala, da sprejmi blagega mladeniča k večnemu počitku.

Pogreba se je vdeležil tudi gospod šolski svetnik in gimnazijski ravnatelj Peter Končnik, g. profesor Prechtl in veliko dijakov, ki so mu tudi res čarobno lepo zapeli dve krasni pesmi namreč „Nagrobnico“ in „Nad zvezdami“, želeč mu: Spavaj sladko!

Iz Ormoža. Koncert „Ormoške čitalnice“ dne 23. maja t. l. privabil je od vseh strani mnogo gostov v naše mestece. V velikem številu prispeli so Hrvatje in Ptujčani. Seveda, da naši zavedni slovenski kmetje tudi takrat niso manjkali, je umevno. Tako je prav. Čast jim! Zahvaliti moramo g. dr. Omulca in g. dr. Geršaka, da sta zvalila toliko ljudi na naš koncert.

Predpoldne pel je prav lepo mešani zbor pri pozni maši Foersterjevo mašo, ob peti uri popoldne pa smo se podali h koncertu. Točke vsporeda vršile so se točno in dobro. Priznati moramo, da naš gospod kapelnik A. Š. ni samo izbral prav lepih, mičnih pesmic, ampak je tudi taiste zbor zelo dobro navadil.

Pesmi so se namreč pele izbrano, da z nekako umetniško dovršenostjo. Naša hvala in zahvala naj mladega kapelnika vspodbuja na delo, da ne bode pešal, ampak z žilavostjo vstrajal pri započetem delu.

Z veliko hvaležnostjo moramo se spominjati izbornih pevkinj gospodičin A. M. Štupca, kateri sta nam od tako daleč prihiteli na pomoč. Po koncertu bila je prosta zabava pri kateri si čul marsikatero navdušeno besedo za svoj rod in dom. Da je „Ptujška godba“ od začetka do konca svirala lepe komade mej njimi „Hej Slovani“ itd. treba nam je komaj omeniti.

Najbolj nam ugaja to, da se taista stran, katera nam je doslej v narodnem delu delala toliko groznih ovir popolnoma prezira. V narodnem delu smo in hočemo ostati jedini tudi v Ormoži. Jedino in složno hočemo biti na narodnem bojišču, tako dolgo boj, da bode pal naš sovražnik. Kdor ni z nami je proti nam in ta je naš sovražnik.

Iz Idrije. Takoj po grozni nesreči, katera je najhuje prizadela našo stolnico „belo Ljubljano“, odzvala so se vsa tukajšna slovenska društva, da bodo skupno delovala v olajšanju neopisljive bede naših bratov ljubljanskih; ta obljuba pa niso bile gole sanje, katere sledeči dan vzame, ampak se je tudi vresničila in po hvalno izvršila.

Dne 18. vel. travna priredilo je tukajšno „Dramat. društvo“ v c. k. rudniškem gledališču veseloigro „Bisernico“ v dveh dejanjih s petjem. Gospodične igralke, kakor tudi gospodje, pokazali so o tej priliki njih spretnost in veselje. Igra bila je zelo ganljivo in umetniško predstavljena ter vsestransko odobravana. Novi gospod predsednik tega društva pa je v podobi „kmečkega Hans Jureža“ pokazal kako dobro da bode namestoval svojega brata nam nepozabljivega Vinkota.

Gledišče je bilo dobro obiskano, vendar pa bi bilo še lahko bolje, temu pa je menda škodila za 10 kr. izvišena cena prostorov, iz tega pač povzamemo, da se ljudstvo še vedno premalo zaveda.

Prvega dejanja udeležil se je tudi naš blagi gospod c. k. nadsvetnik, kakor tudi drugi višji rudniški uradniki.

Ustoppina je nanescila 88 gld. od teh pa so bili primeroma majhni stroški za razsvetljavo, godbo, sluga itd. tako da je še vendar ostalo čistih 77 gld., toliko se še menda v tem gledišču ni nabralo, seveda pomagala je k temu tudi radodarnost dobrih rok, katerim bodi najtoplejša hvala.

Dne 19. priredila so „čitalnica“, „Del. bral. društvo“ in „Katol. del. družba“ v pivarni pri „črnem orlu“ veliki koncert v prej omenjeni namen bratske pomoči.

Prvo točko „Sve za domovinu“, koračnica V. B. Brož. Četrto točko „Jadransko morje“, A. Hajdrih, F. Bartl. Sedmo točko „Četvorka slov. nar. pesem“, J. Pavšič, in ednajsto točko „Zastavnička“, J. Pavšič, udarjali so izborni vrli tamburaši „Del. bral. društva“ pod vodstvom našega neumornega g. Pavšiča.

Dasi so naši tamburaši že šestokrat imeli priložnost pokazati njih neutrudljivo delovanje, pridobili so si ta večer še večjo naklonjenost in pohvalo.

Čast in hvala vsem, posebno pa g. Pavšiču. Na neprenehajoče ploskanje in odobravanje morali so vse točke razun prve ponavljati.

Drugo točko „Zvezdo“, A. Nedved in ednajsto „Kviško bratje“, H. Volarič, pel je pod vrlim vodstvom gosp. Pavšiča skupni moški zbor omenjenih treh društev tako izvrstno, da ni bilo ploskanja in „živijo“, še enkrat, itd. prej konca dokler se niso točki še ponavljale, pa tudi zakaj pa ne, saj je bilo petje, katerega nimamo priložnost vsak dan slišati; pelo je okoli 40 mož. Oh ko bi se pač še večkrat tako združili, to bi bil ponos in zastava naše slave!

Nadalje peli so sledeče točke posamezni zbori: peto „Na planine“, H. Sattner, moški zbor „Narodne čitalnice“ pod vodstvom g. F. Grudna, osmo „V zvečer“, H. Volarič, moški zbor „Katoliške del. družbe“ pod vodstvom gosp. Beica, deseto „Za dom mej bojni grom“, H. Sattner, moški zbor „Del. bral. društvo“ pod vodstvom gosp. Pavšiča.

Vsi zbori peli so krasno in breznapačno „živijo“ klici in „še enkrat“ bil je dokaz zadovoljnosti občinstva na kar so gospodje pevci tudi radi ustregli in točke ponavljali.

Tretja točka. V kratkem a jedrnatem govoru povdarjal je petošolec gosp. J. Lorž pravi namen koncerta, vspodbujal došle goste na pomoč bratom ljubljanskim, izrekel udano hvalo presvitlemu vladarju Fran Jožefu I. kot prvemu darovalcu in izgledodajalcu in zaklical trikratno „slava“ na kar je odmevalo gromovito „živijo Fran Josip“ navzočega ljudstva.

Glas mladega govornika posegel je slehernemu, koji ga je slišal globoko v srce, vsak je zrl v njega in mu sam pri sebi zagotavljal častno bodočnost. Iz dobro zbranih besed in krepkega glasa razvideli smo njegovo nadarjenost, ognjevitost za narod in blagomislje do bližnjega sploh. Ponosni smo pa tudi lahko, da je naš rojak.

Šesta in deveta točka. Deklamovale so gospodična Novakova, hči šolsk. vodja in hči trg. g. Trevna, s tako milim in vzbujajočim glasom da bi se bilo moglo najgrozovitejše srce omehčati, vse jih je pozdravljalo in jima čestitalo.

Dohodek veselice nanesel je nekaj čez 90 gld. kateri so ostali čisti, ker stroškov ni bilo ne en vinar, gospod V. Lapajne podaril je olje za razsvetljavo in papir za lepake katere je pa g. Petrič tudi brezplačno naredil.

Vsem, ki so k prispevku teh svot bodi si osebno ali pa gmotno pomagali bodi na tem mestu najtoplejša hvala.

Bog plati stotero.

Razen omenjenih prispelih 167 gld. dovolilo je županstvo mesta Idrije 500 gld. nadalje se bodo tudi v farni cerkvi pobirali mili darovi v ta dobrotan namen. Savan.

Narodno-gospodarske novice.

Efektna loterija.

„Katoliško podporno društvo v Celji“ razpošilja srečke svoje loterije, do raznih rodoljubov duhovnega in svetnega stanu z naslednjim pismom:

Dobra šola in prava krščanska vzgoja mladine je prva dolžnost in sreča naroda.

Šola šolskih sestrâ v Celji je priznana najboljše učilnica v Celji. Vendar šola ne more zadostiti svojemu smotru in ne doseči zaželenega popolnega vspeha, ker je premala in ima premalo razredov.

„Katoliško podporno društvo v Celji“ si je naložilo, kot sveto dolžnost, rodoljubni nalog, vzdrževati to učilišče. Posvetovalo se je čestokrat v svojih sejah, kako pomoči temu za naše razmere veleznamenitemu šolskemu zavodu do svoje popolnosti. Slenilo je razšiti to šolo.

Slovenski narod sploh ni bogat na učilnih zavodih, gledé ženskih učilnic pa je največji siromak.

Tužna je resnica, da so naše razmere v tem oziru tako slabe, da je našemu ženstvu izobraževanje v tujščini mnogo lažje in ceneje in zato tudi bližje nego izobraževanje v mili materinščini, ktero je večkrat celo nemogoče.

Edina pot pa, ki nas vodi gledé dekliške izobrazbe do boljše bodočnosti, je pot krščanskega rodoljubja in požrtvovalnosti. Narod sam mora graditi izobraževališča svojemu ženstvu iz svojih moči; na državne pomoči se nam ni zanašati.

Da zadosti narodni zavesti, sveti dolžnosti in živi vsestranski potrebi vsaj v nekoliko meri, je sklenilo „Katoliško društvo v Celji“ razširiti dekliško šolo šolskih sestrâ v Celji po mogočnosti v 8 razrednico.

Ali razširjanju tega učilišča je treba premoženja, katerega pa žal — nedostaja našemu društvu.

Po temeljitim in vsestranskem premišljevanju smo prišli do sklepa, osnovati efektno loterijo. Prosili smo dovoljenja pri vis. finančnem ministerstvu v to svrhu in je vis. c. kr. finančno ministerstvo z dovoljenjem z dne 31. maja 1894, št. 23.619 ugodilo naši prošnji.

Obračati se nam je tedaj do rodoljubja in požrtvovalnosti naroda slovenskega in posebno do narodnega razumnštva, ki je vedno imelo čut in srce za narodne težnje, potrebe in dolžnosti, in v tem smislu se obračamo tudi do Vas, velečenjeni gospod, priporočujoč Vaši blagodarosti rodoljubno naše podjetje v prid in blagor sveti naši domovini.

Velečenjeni gospod! Računajajoči na Vaše blago, vsemu lepemu in dobremu odprto in rodoljubja vneto srce, dovoljujemo se poslati Vam — komadov srečk št. — „Katoliškega podpornega društva v Celji“ z najljudnejšo prošnjo, da jih obdržite in razpečate med svojimi župljani.

Dobitkov bode 500 same praktične vrednosti, in ne bode se kesal, komur bode naklonjena mati sreča. Glavnim dobitkom je vrednost po 1000, 300, 200, 100 kron.

Na dopisnici pa nam blagovolite javiti, koliko srečk bi Vam še smeli vposlati v razprodajo.

Zanašajoč se, da nismo zastonj trkali na Vaše srce in da bodele zastavili vse svoje moči rodoljubni zadevi ter nam tako pomogli vresničiti blagi namen v čast sveti veri in v korist narodu, se Vam priporočamo z velespoštovanjem za odbor:

Franc Ogradi,

opat celjski, predsednik.

Gotovo je, da se bode vsakdo potrudil ugoditi tej prošnji, ker prepričan mora biti, da če tukaj pomaga, pomaga gotovo najbolji stvari.

Postava o nedeljskem počitku pri obrtnikih

z dne 16. prosinca 1895 se glasi:

„§ 1. Na mesto § 75. postave z dne 8. sušca. 1885 drž. zak. št. 22 o spremembi in dopolnitvi obrtnega reda stopijo sledeče določbe:

Člen I. Ob nedeljah je obrtno delo prepovedano.

Člen II. Nedeljski počitek se mora začeti najpozneje ob šestih zjutraj, in sicer za vse delavce ene in iste delavnice ob istem času, in mora trajati najmanj 24 ur.

Člen III. Dovoljena pa so ob nedeljah sledeča dela:

1. Snaženje delavnic in strojev (orodja), v kolikor se tisto ob delavnikih ne more izvršiti;
2. nadzorovanje delavnic;
3. vsako leto enkrat je dovoljeno isto delo, ki je potrebno za popis premoženja;

4. dovoljeno je vsako izvanredno delo, ki se zavolj telesne varnosti ali zavolj drugih javnih uzrokov ne sme odložiti;

5. mojster sam sme skrivaj delati, pa brez pomočnikov in le v takem kraju, kjer ga ljudje ne vidijo.

(Razlaga 4. točka stopi n. pr. v veljavo, ko bi kakemu kraju pretila povodenj, in bi se za dobro spoznalo, kraj zavarovati z močnim jezom in sicer hitro; v takem slučaju smejo zidarji, tesarji in drugi ljudje tudi ob nedeljah pri jezu delati; 5. točko je pa treba tako umeti, da mojster sam sme delati, pa svojih pomočnikov ne sme k delu siliti; toda delati sme ob nedeljah le tak mojster, ki ima tako rokodelstvo, ki ga lahko tudi v zaprti izbi izvršuje, na pr. krojač ali čevljar. Če ga ljudje delati ne vidijo, vsaj ne daje pohujšanja. Ne smejo pa ob nedeljah delati taki mojstri, ki delajo na očitnih krajih na pr. zidarji, tesarji, kleparji, klesarji, kovači i. t. d. — Op. ured.)

Člen IV. Obrtniki, ki rabijo delavce ob nedeljah za snaženje in popraviljanje delavnic, orodja in strojev, ali za nadzorovanje delavnic, ali za popis blaga, ali za taka nujna dela, ki se ne smejo odložiti, morajo imeti poseben zapisnik, v kterega morajo za vsako nedeljo posebej zapisati, ktere delavce so isto nedeljo za delo porabili, kje in kaj in koliko časa so delali. Ta zapisnik mora biti pripravljen, da se na zahtevanje predloži oblasti in obrtnemu nadzorniku.

Dela za popis premoženja in nujna dela, ki se ne dajo odložiti, mora obrtni nadzornik že naprej naznaniti obrtni oblasti. Ako se pa potreba takega dela še le v nedeljo pokaže, sme se delo sicer storiti, pa še isti večer je treba o storjenem delu sporočiti obrtni oblasti. Taka naznanila so koleka prosta. Taka naznanila se sme tudi po pošti poslati. Obrtna oblast pa ima pravico in dolžnost, preiskati in se prepričati, ali je bilo delo res nujno in potrebno.

Člen V. Če je bil kak delavec zavolj snanjenja ali popraviljanje strojev in orodja, ali zavolj nujnega dela zadržan, da isto nedeljo ni mogel obiskati dopoldanske službe Božje, mora se mu prihodnjo nedeljo toliko prostega časa pustiti, da gre k Božji službi.

Če se delavci pri ravnokar omenjenih delih več ko tri ure zamudijo, morajo pa prihodnjo nedeljo 24 ur počitka dobiti; če pa to ni mogoče, naj se jim dá 24urni počitek na kak delavnik, ali pa dva šesturna počitka v dveh dneh med tednom.

Člen VI. Po tem členu (kterega le površno posnamemo) ima kupčijski minister pravico, nekterim obrtnikom dovoliti nedeljsko delo, če imajo namreč tak popravek, da se isti ob nedeljah ne more lahko pogrešati. Na pr. peki, izvoščiki, gostilničarji itd.). Pa tudi taki smejo ob nedeljah le potrebna dela opravljati, ne pa tudi takih, ktera bi bili lahko že prej ta dan izvršili. (Pek sme ob nedeljah kruh peči, pa moko in drva v svojo delavnico nositi ob nedeljah ne sme, ker s tem bi se bil že lahko v soboto preskrbel. Tako tudi gostilničar ob nedeljah ne sme vina voziti in iz soda v sod pretakati. — Op. ured.)

Za to vrsto obrtnikov se bodo izdale posebne določbe, pri kterih se bo oziralo tudi na čl. V., ki pravi, da se mora delavcem, ki se ob nedeljah rabijo, med tednom dati ali en 24urni počitek skozi celi dan, ali pa 2 dni počitka po 6 ur.

Člen VII. Kteri obrtniki naj se vzamejo v isto vrsto, o kterej se izreče, da je njih delo tudi ob nedeljah potrebno, to določiti z ozirom na potrebe in navade raznih dežel zamore se prepustiti deželnim vladam. Za razne občine ali kraje zamorejo se dovoliti izjeme. Vselej pa se je ozirati na čl. V. glede nadomestnega počitka. Določbe za te vrste obrtnikov naj se tiskane v deželnih jezikih nabijejo na steno delavnic.

Člen VIII. pravi, da v Galiciji in Bukovini (kjer so obrtniki in njih delavci pogostoma judi) sme deželna vlada obrtnikom dovoliti, da v nedeljo, pa bolj skrivaj, delajo, zato pa kak drugi dan v tednu praznujejo.

Člen IX. Trgovci (kramarji, branjevci) smejo ob nedeljah samo 6 ur delati (odprto imeti). V kterih urah smejo prodajati, to določi deželna politična oblast, potem ko je zaslišala občine in

zadruga. O božiču in drugih godovih, kedar je po krajevnih in deželnih navadah več prometa, sme deželna vlada čas prodajanja podaljšati na deset ur. To velja posebno za nedeljo pred božičem. V manjših mestih spod 6000 duš, kamor prihajajo kupovat kmetovalci iz okolice, sme se za vse ali pa vsaj za nekatere nedelje v letu dovoliti osemurno kupčevanje v prodajalnicah. Vender pa trgovski pomočniki ne smejo dalje ko šest ur delati. (Ostali dve uri mora tedaj gospodar sam kupčevati). V kterih urah naj bodo prodajalnice odprte, to se ravna po krajevnih potrebah. Trgovskim delavcem in pomočnikom se mora ob nedeljah čas dati, da se udeležijo Božje službe. V tistih urah, ob kterih se prodajati ne sme, morajo biti prodajalnice zaprte.

Člen X. Kjer se ob nedeljah tudi popoldne nekaj časa prodaja, naj se pomočniki tako vrstijo, da bodo vsaj vsako drugo nedeljo celi dan prosti; če pa to ni mogoče, naj se jim med tednom pol dneva počitka dovoli.

Člen XI. V kolikor je po čl. IX. nedeljsko kupčevanje omejeno, toliko morajo praznovati tudi taki trgovci, ki nimajo pomočnikov. V prepovedanem času morajo imeti prodajalnice zaprte.

Člen XII. Te določbe veljajo tudi za prodajalce poljskih pridelkov in jestvin (branjevce) in za take, ki jestvine na prodaj okoli nosijo ali pa na trgu prodajajo.

Člen XIII. Kar so deželne vlade zaukazale v smislu členov VII., VIII. in IX., to naj naznani ob sklepu vsakega četrtletja kupčijskemu ministerstvu, ktero sme njihove naredbe spreminjati.

Člen XIV. Ob praznikih naj se dá delavcem toliko prostega časa, da zamorejo obiskati dopoldansko Božjo službo.

§ 2. Kdor to postavo in na njo se opirajoče ukaze prelomi, bo kaznovan po kazenskih določbah občnega reda.

§ 3. Ta postava stopi v veljavo tri mesece po njenem razlašenju (V uradnem listu je bila razglašena dne 5. svečana t. l.)

§ 4. Izvrševanje te postave je izročeno kupčijskemu ministru in ministru notranjih zadev ter ministru za uk in bogočastje.

Na znanje in ravnanje, kogar se tiče.

V času, ko sem bil duhovni pomočnik v Klanjcu na Hrvaškem, stal sem v zvezi z nekim g. Lav. Kordešem, tiskarjem in izdajateljem primerne in potrebne „Ljudske knjižnice“, nekakega folkloristnega podjetja v Mariboru. V tečaju stvari me zaprosi, naj mu preskrbim nekaj molitvenih rokopisov, kar sem storil tim rajši, ker sem imel blaga v zalogi, ker sem menil podpirati slovenskega podjetnika in poštenega narodnjaka, in ker mi je dotični predstavljaj na uvaževanje svoje denarne zadrege in svojo družinsko bedo. Naenkrat prestane „Lj. knjižnica“, z njo se ustavi tudi izdajateljeva tiskarna in vse njegovo početje. Miloval sem g. L. Kordeša, da je pal pod kolesa trde vsakdanosti. Svojih rokopisov, onih za „Lj. knjižnico“ in gori omenjenih sem prosil Concursmassenverwalterja, t. j. upravnika imovnega stečaja — nazaj, a po dolgem čakanju nisem dobil ničesar, le to zagotovilo, da je vse raznešeno. Po preteku nekaj let pa naletim na molitvenike mojega dela, ali tuje (nemške) založbe, kamor jih niti v sanjah nisem nikoli ponujal. Kaj sem hotel? bili so res in so: beati possidentes. Naravno je, da se je pokazala velika nejevoljnost v strogo katoliških krogih ljubljanskih in drugih, ko so videli slovensko delo v tujih rokah. Gotovo je bila ta prikazen meni samemu najnepovoljnejša, vedočemu, da bi bilo greh: tujcu na roko hoditi proti domačinu. Pravični dobro premisli vse okolnosti preden sodbo izreče, pa v mojem slučaju se ni našlo niti enega; mogoče zato, ker jim niso bile podrobnosti znane. Ker še zmiraj dobivam povabil in poklicov od nemških založnikov, osrečiti jih s kakim rokopisom, jaz pa dosledno zmiraj take ponudbe odklanjam, zato dajem to očitno vedeti se željo in prošnjo, naj se predelavanja ali okrajšavanja mojih del ali spisavanja pod mojim imenom nihče ne lotuje, ako si neče nakopati velikih sitnosti in javnega razkrinkanja. — Primoran sem na tako postopanje zavoljo tega, ker mi ustvarjeno nezaupanje, povečano s človeškimi slabostmi, še vedno dela neopravičene napotiljaje.

Istra-Pazin 30. maja 1895.

P. Hrisogon Majar.
O. S. F.

Anton Zaje, kovač v Žaleci

naznanja selitev iz hiše št. 12 v hišo št. 16 ter prosi p. n. gospodarje tudi v novi kovačnici za delo.

(97) 1—1

S spoštovanjem

Anton Zaje

Vožni red na južni železnici.

veljaven od 1. maja l. l.

Odhod iz Celja proti Dunaji. Brzovlak ob 1. uri 37 m. ponoči in ob 1. uri 45 m. popoldne; poštni vlak ob 5. uri 24 m. popoldne in ob 3. uri 10 m. ponoči; lokalni vlak ob 6. uri 25 m. zjutraj; mešani vlak ob 8. uri 50 m. popoldne.
Odhod iz Celja proti Trstu. Brzovlak ob 3. uri 27 m. popoldne in ob 4. uri 18 m. zjutraj; poštni vlak ob 10. uri 5 m. popoldne in ob 1. uri 51 m. zjutraj; lokalni vlak ob 5. uri 35 m. zjutraj in ob 9. uri 20 m. zvečer do Zidanega mosta; mešani vlak ob 5. uri 40 m. zvečer.
Odhod iz Maribora na Koroško. Brzovlak ob 3. uri 25 m. ponoči; lokalni vlak ob 5. uri 25 m. zjutraj in ob 10. uri 3 m. dop. ter ob 3. uri 10 m. popoldne.
Odhod iz Pragerskega proti Ptuji itd. Brzovlak ob 3. uri 30 m. ponoči; osebni vlak ob 9. uri 37 m. popoldne in ob 8. uri 10 m. zvečer; mešani vlak ob 3 uri 35 m. popoldne samo do Ptuja.
Odhod iz Celja v Velenje. Mešani vlak ob 7. uri 15 m. zjutraj in 3. uri 50 m. popoldne.
Odhod iz Velenja v Celje. Mešani vlak ob 5. uri 50 m. zjutraj in 2. uri 35 m. popoldne.
Odhod iz Zidanega mosta v Zagreb. Osebni vlak ob 5. uri zjutraj in 1. uri 38 m. ter ob 5. uri popoldne.
Odhod iz Poličan v Konjice ob 10. uri 25 m. popoldne in ob 4. uri 10 m. popoldne.
Odhod iz Konjic v Poličane ob 6. uri 30 m. zjutraj in 1. uri 10 m. popoldne.
Odhod iz Spielfelda v Ljutomer ob 7. uri 25 m. zjutraj in ob 2. uri popoldne — ob 6. uri 45 m. zvečer do Radgone.

Gospodarskega opravnika

sprejme v službo podpisano vodstvo. Kdor ni kako nižjo kmetijsko šolo z dobrim uspehom dovršil, naj se ne oglasa. Nekdanji učenci deželne vinarske in sadjarske šole na Slapu, ali sedanje vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu imajo prednost.

Letna mezda znaša 360 gld. namestek za kurjavo 20 gld. Prosto je stanovanje, prosta svečava (petrolej) in užitek majhnega zelenjadnega vrta. Nastop službe dne 1. avgusta t. l. Prošnja poslati je do 15. julija podpisnemu vodstvu.

Vodstvo deželne vinarske sadjarske in poljedelske šole na Grmu, dne 24. maja 1895. (99) 3—1

Slovo.

Vsem milim slovenskim sestricam in vrlim rodnim bratom v prekrasni naši šaleški dolini o priliki preselitve v Zalog presrčen „z Bogom“! „Mi pa ostanemo...“ Bog in narod!
J. N. Resman.

Proda se

jako malo rabljeno, elegantno nizko kolo „Safety“ iz najfinejšega angleškega jekla in s polnimi kavčuk obroči, kje, pove uredništvo „Domovine“. (89) 3—3

Dva lepa in dobra

travnika na prodaj!

Blizu Celja v najlepši legi sta dva travnika na prodaj; eden 5 oral, drugi 3 orale (Joch) po samezno ali tudi vkup, pod najugodnejšimi pogoji in nizki ceni. Odda se tudi hiša z gospodarskimi poslopji in eden oral vrta. Več pove I. Dolinar, Vrtno ulice (Garten-Gasse) št. 16 v Celji. (85) 3—3

Posestvo z zemljiščem v obsegu blizu 3 oralov in s hišo obstoječo iz 3 sob, kuhinjo itd., v bližini Rogške Slatine kakih 5 minut od iste, tik okrajne ceste, zarad lepe lege za stavišče prav primerno, se proda pod ugodnimi pogoji. — Več se izve pri upravnistvu tega lista. (90) 3—2

Trgovski učeneec.

Mladenič, ki je 5-razredno ali višjo šolo izvršil, 15 let star, zmožen slovenskega in nemškega jezika, sprejme se takoj, eventualno nekoliko pozneje v trgovino z mešanim blagom pri g. A. Orelu v Šostanju. (91) 2—2

Proda se iz proste roke

nova hiša pod hribom sv. Jožefa v Celji s tremi sobami v visokem pritličji, kleti, ter zemljišče za vrt. Natančneje izve se pri upravnistvu tega lista. (89) 3—2

Cementne izdelke

kakor: ploče za tlak cerkev, hodnikov, podstenj i. d. v raznih oblikah in barvah, stopnice, podboje za duri in okna, korita (kopanje) za hleve, cementne cevi vsake velikosti, predstave za studence, podstavke za nagrobne križe, mejnike in vse drugo po dani meri in načrtu izdeluje

Jos. Mursa.

na Krapji pri Ljutomeru

in zaradi ugodnejše železniške zveze s spod. Štajerjem, tudi v Središči na D. Ceniki zastopj. Prevzame tlakanje, betoniranje, kanaliziranje i. t. d. ceno in z jamstvom za trpežnost. (88) 5—3

Dve hiši, 12 orali zemljišča

na prodaj. V eni hiši se nahaja gostilna; druga pa je pripravna za trgovino. Vse pod ugodnimi pogoji. — Več pove upravnistvo „Domovine“. (95) 2—2

Zahvala.

Vsem prijateljem in znancom, kateri so pri pogrebu naše prerano umrle, drage, preljubljene in nepozabne matere, oziroma hčere in sestre, gospe: Ivane Vokau roj. Černovšek, v Šoštanju, dne 30. maja t. l. njej zadnjo čast in ljubezen skazali, kakor tudi častiti duhovščini posebno č. g. župniku za prelepi in ganljivi nagrobni govor, ter vsem cenjenim tržanom Šoštanskem, ki so se tako mnogobrojno udeležili pogreba, izrekajo tem potem svojo najpresrčnejšo zahvalo.

(100) 1—1

Ostali žalojoči.

Mladenice

iz dobre hiše, prijazne zunanosti išče službe v trški posamenterijskega ali manufakturnega blaga v mestu. Kje? Pove uredništvo. (94) 3—1

„THE GRESHAM“

zavarovalna družba za žiljenje v Londonu.

Filijala za Avstrijsko:

Dunaj, I., Giselstrasse 1., v družbeni hiši.

Filijala za Ogersko:

Budimpešta, Franca-Jožefa trg 5 in 6, v družbeni hiši.

Aktiva družbe dne 31. dec. 1893 k. 131,435.657—
Letni zavarovalni dohodki z obrestmi do 31. decembra 1893 „ 23,942.149—
Izplačanja za zavarovanje, za rente in odkupe i. dr. odkar postuje družba (1848) „ 287,452.809—
Med letom 1893 je bilo od družbe izdanih 9633 polic v znesku „ 73,023.675—

Prospekti in cene, po katerih se ravna družba pri izdavanju polic in prijavi obrazci dobe se brezplačno pri generalni agenturi v Ljubljani Tržaška cesta 4 pri GVIDONU ZESCHKO-tu.

(148) 12—5

Zobozdravniško naznanilo.

Dr. J. Riebl

uljudno naznanja, da bo od dne 15. novembra ordiniral vsaki dan za zobobolne od 9—12 ure dopoldne in od 2—5 ure popoldne.

v lastni hiši (191) 10—9
vrtne ulice (Gartengasse) št. 9 v Celji

Ustavlja umetne zobe in zobovje s zlato, kavčuk ali platino podlogo brez vsakih bolečin in garantuje za najpopolnejšo izvršitev, enako najboljšim dunajskim ali graškim delu. To zobovje ne ovira čisto nič zvečenje ali govorenja. Manjkajoče zobne-krone namesti s zlatim ali email kronam; plombovanje zob in vse zobne operacije izvrši brez bolečin in preskrbi za plombo najboljša sredstva, za katerih trpežnost garantuje.

Franc Čuden

urar

v Ljubljani

Glavni trg št. 23

priloga

slav. občinstvu in posebno prečast. duhovščini, svojo bogato, največjo zalogo švicarskih žepnih ur, po najnižjih cenah, zlatih, srebrnih, nikelnastih in stenskih ur z nihalom (Pendeluhr), budilnic, veržic vsake vrste, prstanov, uhanov in vseh v njegovo stroko spadajočih stvari.

Popravila naredim dobro, hitro, natančno in ceno. Poštna naročila izvršujejo se precej. Novi čeniki po pošti in brezplačno. V cenikih je natančneje popisano, koliko časa jamčim (garantiram) za katero stvar in kako zamjenjam. (74) 10—7

VSI STROJI ZA POLJEDELSTVO!

po najnižjih cenah pod najugodnejšimi pogoji pošilja pod iznajetom in na prokajstvo.

IG. HELLER, DUNAJ

474 Praterstrasse Nr. 48

Dagalo ilustrirani 282 strančkov in v slovenski in nemški jeziki na zahtevanje pošilja brezplačno.

Prospekt po 10 k.

(48) 20—7

Najcenejša, najboljša škropilnica „Candee“

katero ne presega nobena druga glede ugodne sestave.

Glavna zaloga za Kranjsko, Štajersko in Koroško pri Fran Seidl-u v Novem Mestu.

Cena škropilnice s cevjo in tremi sikalnicami 9 gl., lesena brenta posebej 80 kr. (96) 3—1

Tamburice vsake vrste dobiti so pri trdku J. Stjepušin, Sisek (Hrvaško) Ilustrovani ceniki pošiljajo se brezplačno. (88) 3—2

Posebnost: Kranjsko laneno olje in laneno-oljniati firnež. Prodaja na debelo in drobno.

rva kranjska tovarna oljnatih barv, laka, firneža in kleja

Adolf Hauptmanna

v Ljubljani

razpošilja na zahtevanje brezplačno in franko svoj ilustrovani cenilnik

oljnatih barv, firnežev, lakov, suhih, kemičnih, prstenih in mineralnih barv, düsseldorfskih oljnatih in akvarelnih barv za umetnike, barv za fotografe, email, majolika in lazurnih barv, potrebnih za oljnato in akvarelno slikanje, čopičev, tint, kakor tudi še mnogo drugih predmetov za obrtništvo, šole in domačo rabo. (28) 10—9

Posebnost: Kranjsko laneno olje in laneno-oljniati firnež. Prodaja na debelo in drobno.

Zaloga specerijskega blaga

MILAN HOČEVAR

Celje, Glavni trg, 10

Izvrstna zaloga vsakovrstne kave, sladkorja, riža, finega olja, južnega sadja, masla, svinjske masti, ruma, čaja, vina v butilkah, sremaske slivovke, kranjskega brinovca, itd. itd.

Banatska pšenična moka.

Radajnska mineralna voda

itd. (21) 20—15

Najboljše za stenice, bolhe, kuhinjske golazni, mole, živalske parasite in dr.

Zacherlin

deluje čudovito! Morj — kakor nobeno drugo sredstvo — vsakovrstne žuželke, za to tudi po celem svetu kot jedino enake vrste slavno in priznано. — Njegova znamenja so: 1. zapečateni steklenica, 2. ime „Zacherlin“.

(60) 12—6

Celje:	Traut in Stiger	Planina:	R. Grossler
	Alojzij Walland		Lud. Schescherko
	Viktor Wogg		F. Wambrechtsteiner
	Fran Janesch	Gornji grad:	Jakob Božič
	Milan Hočevar	Poličane:	Ferd. Ivanus
	Ferdinand Pellé		A. P. Krautendorfer
	Josip Matič		Anton Schweiz
	Anton Ferjen	Pristova:	And. Suppanz
	Friderik Jakovitsch	Brezice:	Fran Matheis
	L. Leo Hannak		Varlec & Umek
	Karol Gela, lekarna	Rajhenburg:	L. Rainhofen
	Fran Zangger	Zalec:	Adalb. Globočnik
	Ivan Pauer	St. Jurij:	Fran Kartin
Vranksko:	Jurij Michay		J. F. Schescherko
Konjice:	Fr. Zotti	St. Lovrenc:	Eliza Turin
Hrastnik:	Alojzija Bauerheim	Smarje:	Josip Wagner
	Konsumno društvo	St. Paul:	Norbert Zanier
	Josip Wouk	Trbovlje:	Konsumno društvo
	Fr. H. Petek		J. M. Krammer
Ljubno:	A. Fabiani		Fran Pollak
Sevnica:	S. F. Schalk		Rob. Stenowitz
	Ludovik Smole	Vitanje:	Anton Jaklin
	Zwenkel & Cmp.	Velenje:	Karl Tischler